

Деякі питання концептуального забезпечення внутрішньої безпеки підрозділів національної поліції системи МВС України

Мельковський О. В.

*Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна
av-melkovskiy@ukr.net*

Ключові слова:

концептуальне забезпечення, внутрішня безпека, запобігання злочинам, служба внутрішньої безпеки, МВС України, запобігання корупційним правопорушенням, Концепція.

У статті здійснено аналіз проблеми розвитку Концепції забезпечення внутрішньої безпеки підрозділів Національної поліції системи МВС України, розглянуто питання протидії негативним процесам у системі МВС України, визначено системні фактори забезпечення внутрішньої безпеки та діяльності спеціальних служб щодо запобігання злочинам в умовах реформування системи правоохоронних органів, запропоновано шляхи їх вирішення в рамках Концепції забезпечення внутрішньої безпеки МВС України.

*Надійшло до редколегії:
09.04.2019*

Прийнято до друку: 17.05.2019

Some issues of the conceptual ensuring of the internal security of divisions of the national police of the system of the ministry of internal affairs of Ukraine

Melkovskiy O. V.

*Zaporizhzhia National University, str. Zhukovskoho, 66, Zaporizhzhia, Ukraine
av-melkovskiy@ukr.net*

Key words:

conceptual providing, internal safety, prevention of crimes, internal security, ministry of internal affairs of Ukraine, warning of corruption offences service, Conception.

Conception of providing of own safety in the system of ministry of internal affairs of Ukraine is the system of views on organization and achievement qualitatively new, higher level of providing of internal safety, effective protection from existent threats during realization of operative and official activity in the field of set guard of law and order.

The aim of offered Conception is the development of sphere of internal safety providing, creation of acceptable terms for the stable functioning of the system of subdivisions of the National police, maintenance of integrity of all ministry of internal affairs system, counteraction to influence of internal and external threats.

The process of providing of internal safety in the system of ministry of internal affairs of Ukraine should be examined as a system of the concerted legal, organizationally-administrative, operational search, regime, economic, social psychological, educational, propagandist and other events, directed to creation and maintenance of terms for identification, neutralization and liquidation of external and internal existent threats.

To principles of providing of internal safety of subdivisions of the National police of the system of ministry of internal affairs of Ukraine it is suggested to take the following:

- legality of the applied events;
- respect, inhibition and protection of rights and

freedoms of a man and a citizen;

- unity of the system of internal safety providing and centralization of management of this activity;
- activity and offensiveness, priority of measures of caution counteraction to the external and internal threats;
- secrecy, combination of official and secret methods and facilities, is in providing of internal safety;
- combination of aims, tasks and practical activity is from providing of internal safety with general aims, by the tasks of operatively-official activity of subdivisions of the National police of the system ministry of internal affairs of Ukraine.

Within the framework of realization of offered conception of defence is the subject to:

- employees of ministry of internal affairs of Ukraine, structural subdivisions of the National police in connection with implementation of official duties, and also members of their families;
- building and constructions; technique, equipment and property;
- confidential information and data that contain state and tax secret, including on paper and electronic carrier;
- communication means, office equipment; local networks etc.

This conception has termless character, events in relation to its realization come true on a regular basis in accordance with the current legislation of Ukraine.

Успіх реалізації будь-яких сучасних реформ залежить передусім від постановлення правильної мети та професійного підходу до вирішення наявних системних проблем. Особливої актуальності це питання набуває в разі реалізації реформ правоохоронної системи, яка має на меті досягнення мрії більшості населення про встановлення справедливого суспільства. При цьому будь-які реформи мають досягнути кінцевої мети лише в разі концептуального підходу до їх реалізації.

Концепція забезпечення власної безпеки в системі МВС України – це система поглядів на організацію й досягнення якісно нового, більш високого рівня забезпечення внутрішньої безпеки, ефективного захисту від наявних загроз під час здійснення оперативної та службової діяльності в установленій сфері охорони правопорядку.

Мета запропонованої Концепції – розвиток сфери забезпечення внутрішньої безпеки, створення прийнятних умов для стабільного функціонування системи

підрозділів Національної поліції, збереження цілісності всієї системи МВС, протидії впливу внутрішніх і зовнішніх загроз.

Процес забезпечення внутрішньої безпеки в системі МВС України варто розглядати як систему узгоджених правових, організаційно-управлінських, оперативно-розшукових, режимних, економічних, соціально-психологічних, виховних, пропагандистських та інших заходів, спрямованих на створення й підтримання умов для виявлення, нейтралізації та ліквідації зовнішніх і внутрішніх наявних загроз.

До принципів забезпечення внутрішньої безпеки підрозділів Національної поліції системи МВС України пропонується зарахувати такі:

- законність застосовуваних заходів;
- повага, дотримання й захист прав і свобод людини та громадянина;
- єдність системи забезпечення внутрішньої безпеки й централізація управління цією діяльністю;

– активність і наступність, пріоритет запобіжних заходів протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам;

– конспірація, поєднання гласних і негласних методів і засобів у забезпеченні внутрішньої безпеки;

– поєднання цілей, завдань і практичної діяльності із забезпечення внутрішньої безпеки із загальними цілями, завданнями оперативно-службової діяльності підрозділів Національної поліції системи МВС України.

З метою забезпечення внутрішньої безпеки правоохоронних структур, таких як Національна поліція, пропонується розглянути деякі положення запропонованої концепції її розвитку.

З метою реалізації зазначеної концепції виконанню підлягають такі заходи:

1) удосконалення законодавства шляхом гармонізації з відповідним європейським законодавством, усунення наявних протиріч, неузгодженостей і прогалин у чинних законах та інших нормативно-правових актах щодо чинних актів оперативно-розшукового законодавства; удосконалення адміністративного законодавства у сфері управління правоохоронною діяльністю:

– розроблення та прийняття на законодавчому рівні «стратегії профілактики», яка полягає у створенні системи виявлення й нейтралізації причин та умов учинення злочинів працівниками підрозділів Національної поліції та захисту їх від кримінальних проявів з боку злочинного середовища;

– запровадження в законодавстві й відомчих нормативних актах перевірки оперативної інформації службою внутрішньої безпеки в рамках облікових справ і справ контрольного провадження з визначенням такої підстави їх закриття, як утрата фігурантом соціальної небезпеки;

– об'єднання служби внутрішньої безпеки та інспекції з особового складу в одну структуру з розділенням функцій (оперативно-розшукова і профілактична);

2) забезпечення відповідними інтелектуально-кадровими, фінансовими, матеріально-технічними, інформаційними й іншими необхідними ресурсами на підставі визначення розподілу функцій і завдань відповідних структурних складників служби внутрішньої безпеки, системи підготовки кадрів оперативних підрозділів:

– виконання вимог чинного законодавства в частині, що стосується питань забезпечення внутрішньої безпеки, а також профілактики корупційних правопорушень з можливістю здійснення агентурно-оперативної діяльності серед персоналу підрозділів Національної поліції;

– надання підрозділам внутрішньої безпеки Національної поліції права перевірки та внесення рекомендацій щодо кадрових призначень на оперативні посади в системі МВС України;

– створення в складі територіальних підрозділів внутрішньої безпеки підрозділів оперативно-технічного призначення й оперативної служби;

– установлення загальної оцінки результатів діяльності підрозділів внутрішньої безпеки за кількістю злочинів, яким запобігли, виявлених і припинених злочинів, насамперед правопорушень, що готували цивільні особи стосовно працівників ОВС;

– зміна моделі й порядку формування кадрового складу підрозділів внутрішньої безпеки на підставі розробленої професіограми працівника служби внутрішньої безпеки МВС України;

– створення системи координації й взаємодії служб внутрішньої та власної безпеки правоохоронних органів України щодо виявлення й нейтралізації загроз нормальному функціонуванню правоохоронних органів і запобігання корупції серед працівників Національної поліції;

– створення інтегрованих баз даних та основаних на їх підставі інформаційно-

аналітичних систем поточного й комплексного аналізу процесів, що цікавлять підрозділи внутрішньої безпеки та вимагають відповідного реагування;

3) удосконалення чинної організації й тактики, запровадження інноваційних тактичних основ використання засобів, заходів оперативно-розшукової діяльності й методик забезпечення внутрішньої безпеки:

– розроблення методики комплексного аналізу інформації про оперативну обстановку на системному рівні в межах постійного її моніторингу з метою вироблення управлінських рішень з типових і позаштатних ситуацій по різних напрямках діяльності підрозділів внутрішньої безпеки Нацполіції;

– здійснення системних досліджень на ґрунті досягнень кримінології, соціології й інформатики з метою розроблення методики моніторингу, оцінювання та прогнозування оперативної обстановки у сфері забезпечення законності й внутрішньої безпеки в підрозділах Національної поліції;

– формування науково обґрунтованої методики підготовки різноманітних аналітичних документів з метою забезпечення належного реагування на стан оперативної обстановки;

– зміна технології формування довідково-інформаційного фонду з проблем забезпечення законності й внутрішньої безпеки Національної поліції;

– розроблення науково обґрунтованих методичних рекомендацій щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності з метою забезпечення внутрішньої безпеки Національної поліції, особливостей агентурно-оперативної діяльності служби внутрішньої безпеки, типових організаційно-тактичних алгоритмів оперативно-розшукового запобігання злочинам, проведення службових розслідувань службою внутрішньої безпеки МВС України;

– проведення загальнодержавних нарад-семінірів з питань забезпечення

власної безпеки із залученням співробітників, функції яких пов'язані з виконанням завдань щодо забезпечення безпеки контролюючих органів;

– вироблення спільно з контролюючими органами стратегії співпраці та взаємодії з питань забезпечення внутрішньої безпеки;

– розгляд спільно з контролюючими органами актуальних питань щодо забезпечення внутрішньої безпеки в системі МВС України;

– надання практичної й методичної допомоги практичним підрозділам Національної поліції з питань забезпечення внутрішньої безпеки.

У рамках реалізації запропонованої концепції захисту підлягають:

– працівники МВС України, структурних підрозділів Національної поліції у зв'язку з виконанням службових обов'язків, а також члени їхніх сімей;

– будівлі і споруди; техніка, устаткування й майно;

– конфіденційна інформація й відомості, що містять державну та податкову таємницю, у тому числі на паперових та електронних носіях;

– засоби зв'язку, оргтехніка; локальні мережі й тому подібне.

При цьому в окремий напрям розроблення концепції, на нашу думку, варто виділити службову діяльність підрозділів внутрішньої безпеки, спрямовану на виявлення причетних до корупційних правопорушень працівників Національної поліції, запобігання цій протиправній діяльності, а також протидію особам, які взаємодіють зі злочинними формуваннями та працюють на них.

Уважаємо, що реалізація зазначеної концепції дасть змогу створити сприятливі умови для виконання інших функцій, покладених на Національну поліцію та МВС України, а також ефективніше здійснювати боротьбу зі злочинами і кримінальними правопорушеннями в усіх сферах охорони правопорядку.

Викладені положення щодо забезпечення внутрішньої безпеки підрозділів Національної поліції та їх працівників є лише початковими, підлягають подальшому розвитку, головне, практичній реалізації. Неминучі корективи, доповнення та зміни чинної нормативної бази пов'язані з динамікою розвитку політичної, соціально-економічної й правової ситуації в державі. Багато що залежатиме від результатів розроблення напрямів подальшого розвитку системи правоохоронних органів на новому етапі соціально-економічних реформ у сфері державно-правового будівництва.

Ця концепція має безстроковий характер, заходи щодо її реалізації

здійснюються на постійній основі відповідно до чинного законодавства України.

Вищевикладений аналіз дає нам змогу стверджувати, що практична реалізація концепції передбачає захист працівників Національної поліції МВС України і структурних підрозділів у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків, а також членів їхніх сімей; матеріальних цінностей; будівель і споруд; техніки, обладнання та майна; конфіденційної інформації, яка містить державну та службову таємницю, в тому числі на паперових і електронних носіях; засобів зв'язку, оргтехніки; локальних мереж тощо.

УДК 343.34:343.98:796.332:796.073

DOI <https://doi.org/10.26661/2616-9444-2019-1-15>

Деякі особливості криміналістичної характеристики злочинів, які вчиняються футбольними фанатами

Масалітін А. О.

*Академія адвокатури України, бульв. Т. Шевченка, 27, Київ, Україна
amasalitin@ukr.net*

Ключові слова:

криміналістична характеристика, злочин, футбольні фанати.

Надійшло до редколегії:

19.04.2019

Прийнято до друку: 27.05.2019

У статті автор розглядає деякі особливості криміналістичної характеристики злочинів, які вчиняються футбольними уболівальниками (фанатами) – учасниками фан-груп. Визначення такої характеристики є необхідною умовою для створення окремої криміналістичної методики.

Розглядається структура такої криміналістичної характеристики, особливості її елементів: спосіб учинення злочину; обстановка вчинення злочину, особа злочинця, особа потерпілого та механізм слідоутворення. Основна увага приділяється таким елементам криміналістичної характеристики, як спосіб, місце вчинення злочину та інформація про особу футбольного фаната, який учиняє злочини, мотивацію його дій. Отримання такої інформації надає слідству підстави для висунення обґрунтованої версії про вчинення групових насильницьких кримінально-караних дій активними учасниками фан-групи.